C/2025/101

10.1.2025

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Zvýšení fiskální transparentnosti prostřednictvím participativního sestavování rozpočtů v EU

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2025/101)

Zpravodajka: **Elena-Alexandra CALISTRU**

Rozhodnutí plenárního shromáždění	18. 1. 2024
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu
Odpovědná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato v sekci	11. 10. 2024
Přijato na plenárním zasedání	23. 10. 2024
Plenární zasedání č.	591
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	174/1/0

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV uznává, že při posilování demokratických procesů a budování důvěry v orgány EU má zásadní úlohu fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů. Je si vědom toho, že se EU zavazuje dodržovat tyto zásady, avšak poukazuje na to, že ve všech členských státech existují značné možnosti ohledně zlepšení a standardizace.

1.2 EU by měla vytvořit společný rámec pro fiskální transparentnost ve všech programech financovaných z víceletého finančního rámce (VFR). Tento rámec by měl: a) stanovit jasné standardy a pokyny pro fiskální transparentnost platné pro všechny členské státy, b) klást důraz na mechanismy a osvědčené postupy, spíše než zavádět nové předpisy, c) v rámci různých fondů a programů EU zajistit jednotnost při podávání zpráv a dostupnost informací týkajících se rozpočtu. Kromě toho by EU měla motivovat členské státy a podporovat je za účelem zveřejňování vysoce kvalitních souborů údajů o jejich rozpočtových prostředcích a využívání evropských fondů, jelikož to je zásadně důležité pro to, aby byla celounijní platforma fiskální transparentnosti úspěšná.

1.3 EU by měla v oblasti rozpočtu prosazovat a podporovat participativní iniciativy, zejména na místní a regionální úrovni, kde se ukázaly jako nejúčinnější. Mezi ně by mohly patřit tyto aktivity: a) poskytování pokynů a zdrojů pro provádění participativního sestavování rozpočtů, b) podpora sdílení znalostí a osvědčených postupů mezi členskými státy, c) zařazení prvků souvisejících s účastí do rozpočtových procesů na úrovni EU, včetně případného zapojení organizované občanské společnosti, například do rozhodování o financování politiky soudržnosti.

1.4 EU by měla za účelem zlepšení fiskální transparentnosti a zapojení občanů rozvíjet a podporovat využívání digitálních platforem. To znamená: a) vytvořit uživatelsky vstřícnou celounijní digitální platformu umožňující přístup k informacím týkajícím se rozpočtu a jejich porozumění, b) využívat analýzu údajů a umělou inteligenci s cílem poskytovat rozsáhlejší přehled o rozpočtových údajích a zlepšit rozhodování, c) zajistit, aby tyto digitální nástroje snižovaly komplikovanost informací, aniž by to však vedlo k jejich přílišnému zjednodušení či populistickému vyznění.

1.5 EHSV doporučuje, aby orgány EU posílily stávající postupy dohledu a hodnocení v oblasti fiskální transparentnosti a iniciativ týkajících se participativního sestavování rozpočtů. Součástí tohoto úsilí by mělo být: a) posílení nezávislých orgánů dohledu, které by monitorovaly a kontrolovaly veřejné finance, b) provádění důkladného posouzení dopadů a mechanismů zpětné vazby pro účely transparentnosti a participativních iniciativ, c) pravidelné přezkoumávání a aktualizace standardů a postupů v oblasti transparentnosti na základě výsledků hodnocení. EHSV vyzdvihuje význam Evropského účetního dvora (EÚD) v tomto procesu a doporučuje posílit při prosazování fiskální transparentnosti jeho úlohu.

1.6 EHSV zdůrazňuje, že je důležité, aby se stalo prioritou úsilí o lepší informovanost veřejnosti ohledně fiskálních záležitostí a o její lepší zapojení do těchto záležitostí. V této souvislosti je třeba: a) realizovat komplexní vzdělávací a osvětové kampaně zaměřené na fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů, b) veřejným činitelům a organizacím občanské společnosti poskytovat odbornou přípravu a programy budování kapacit, c) aktivně zapojovat do procesů fiskální transparentnosti a participativních procesů mladé lidi a budoucí vedoucí představitele.

1.7 EHSV si přeje zajistit, aby fiskální transparentnost a iniciativy v oblasti participativního sestavování rozpočtů podporovaly hlavní cíle EU a byly s nimi v souladu, včetně: a) přípravy na případné rozšíření EU prostřednictvím transparentních fiskálních postupů, b) vyvažování cílů energetické nezávislosti se závazky Zelené dohody prostřednictvím jasných procesů participativního sestavování rozpočtů, c) posilování transparentnosti a účinnosti politiky soudržnosti, která představuje přibližně jednu třetinu rozpočtu EU, d) podpory udržitelné konkurenceschopnosti EU prostřednictvím transparentního financování inovací a rozhodování v ekonomické oblasti.

1.8 EHSV se zasazuje o intenzivnější spolupráci a sdílení znalostí v oblasti fiskální transparentnosti a participativního sestavování rozpočtů ve všech členských státech EU. Za tímto účelem bude nutné: a) usnadnit provádění celounijních programů pro sdílení osvědčených postupů a úspěšných modelů, b) podporovat regionální spolupráci za účelem řešení společných výzev v oblasti transparentnosti, c) posilovat partnerství mezi zavedenými a rozvíjejícími se demokraciemi za účelem zlepšení postupů fiskální transparentnosti.

1.9 EU může prováděním těchto doporučení v členských státech výrazně posílit fiskální transparentnost a participativní postupy sestavování rozpočtů. Toto úsilí přispěje v rámci stávajícího rámce zastupitelské demokracie k vyšší důvěře veřejnosti, k účinnějšímu využívání veřejných zdrojů a ke konsolidovanému demokratickému procesu. EHSV zdůrazňuje, že tato opatření mají doplňovat a posilovat, avšak nikoli nahrazovat stávající správní struktury EU, a v konečném důsledku docílit toho, aby občané byli angažovanější a informovanější a instituce reagovaly pružněji a nesly větší odpovědnost.

2. **Souvislosti a obecné připomínky**

2.1 Fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů jsou zásadními prvky řádné správy a posilují demokratické procesy, které doplňují struktury zastupitelské demokracie.

2.2 Pro účely tohoto stanoviska:

— fiskální transparentnost znamená, že je správní orgán ochoten zveřejňovat finanční informace. Dále s tím souvisí to, že jsou veřejnosti zpřístupňovány údaje týkající se rozpočtu, jsou vydávány jasné a komplexní zprávy o správních příjmech a výdajích a je zajištěno, že finanční rozhodnutí budou transparentní;

— participativní sestavování rozpočtu je demokratický proces, v němž zástupci z řad veřejnosti přímo rozhodují o přidělování části veřejných rozpočtových prostředků. Umožňuje, aby se komunita podílela na rozhodnutích týkající se rozpočtu, a zajišťuje, aby byly veřejné prostředky vynakládány způsobem, který odráží priority obyvatelstva.

2.3 Navzdory závazku EU týkajícímu se transparentnosti existují ve VFR značné rozdíly ve fiskální transparentnosti v různých výdajových oblastech (např. v zemědělství či v politice soudržnosti). Nejenže panují značné rozdíly mezi fondy, které jsou spravovány přímo EU, a fondy, na něž se vztahuje sdílené řízení, ale velké rozdíly existují dokonce i v rámci jednotlivých nástrojů a úrovní. Například pro politiku soudržnosti existují na úrovni EU dva příklady platforem, jež poskytují široké nástroje pro transparentnost, které umožňují sledovat výdaje: Cohesiondata ([1]) a Kohesio ([2]). Ty sledují výdaje téměř v reálném čase, avšak s různou přesností, jež závisí rovněž na údajích shromážděných na úrovni členských států. Srovnávací přehled oživení a odolnosti ([3]) současně neposkytuje údaje v reálném čase, ale pouze přehled výdajů Nástroje pro oživení a odolnost ex post, a to vzhledem k tomu, že je založený na výkonnosti, a podávání zpráv je tak vázáno na dosažení milníků a cílů.

2.4 EU již používá několik mechanismů odpovědnosti, včetně postupu udělování absolutoria, kterým se kontroluje plnění rozpočtu, zásady partnerství, jejímž cílem je zapojit občany a občanskou společnost do plánování fondů EU, a panelové diskuse občanů, které veřejnosti poskytují možnost vyjádřit se k rozpočtovým otázkám. V rámci panelových diskusí občanů se klade důraz především na účast mladých lidí, přičemž cílem je, aby mladé lidi zastupovala jedna třetina účastníků panelové diskuse. Tyto stávající nástroje poskytují základ pro posílení fiskální transparentnosti a participativních procesů na úrovni EU.

2.5 V EU se provádí participativní sestavování rozpočtů na různých úrovních. Ukázalo se, že je nejúčinnější na místní úrovni, kde slouží nejen jako nástroj pro rozhodování, ale také jako příležitost pro občany se vzdělávat. Evropský parlament a některé členské státy si tento přístup sice již vyzkoušely, avšak postupy se v rámci EU značně liší. V některých zemích je participativní sestavování rozpočtu již zavedeno a začleněno do správních struktur, zatímco v jiných státech se i nadále jedná o okrajovou záležitost. Z této různorodé situace, zejména na nižší než celostátní úrovni, vyplývá, že je naprosto nutné zaujmout k fiskální transparentnosti a k participativnímu sestavování rozpočtů v celé EU komplexní a integrační přístup, jehož cílem bude zvýšit zapojení veřejnosti a zlepšit transparentnost a odpovědnost rozpočtových procesů.

2.6 Je důležité uznat různé úrovně participativního sestavování rozpočtů, od místní úrovně až po unijní úroveň. EHSV a organizovaná občanská společnost plní při šíření těchto postupů klíčovou úlohu, jelikož mohou zajistit účinnou a inkluzivní účast. Jejich odborné znalosti a stávající sítě mohou pomoci překlenout propast mezi občany a rozhodovacími procesy na úrovni EU. Na unijní úrovni bychom měli tyto organizace využít k rozvíjení modelů, které podporují širokou a smysluplnou účast a zároveň zachovávají integritu tohoto procesu.

3. **Obecné připomínky a doporučení**

3.1 S ohledem na výzvy, jimž čelí demokratické instituce v celé Evropě, představují iniciativy v oblasti transparentnosti a účasti možnost, jak obnovit důvěru. EHSV může jakožto most mezi občanskou společností a orgány EU plnit v tomto procesu klíčovou úlohu. Díky tomu, že aktivně zapojíme organizovanou občanskou společnost do diskusí o rozpočtu a jasně prokážeme, jak její příspěvky ovlivňují rozhodování, můžeme zlepšit inkluzivnost a reaktivnost EU.

3.2 EHSV se zasazuje o vytvoření společného rámce pro fiskální transparentnost ve všech programech, které jsou financovány z VFR, a to bez ohledu na úroveň řízení. Společný rámec pro fiskální transparentnost by mohl pomoci zajistit, aby všechny členské státy EU měly v oblasti fiskální transparentnosti podobné standardy a pokyny. To by mohlo pomoci zvýšit transparentnost a odpovědnost v oblasti veřejných výdajů a snížit riziko daňových úniků a korupce.

3.3 Nejnovější průzkum týkající se otevřeného rozpočtu (z roku 2023) poukazuje na to, že pro fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů v celé EU neexistují dostatečné legislativní rámce a mechanismy dohledu. EHSV doporučuje, aby byly prostřednictvím právních předpisů stanoveny jednotné celounijní standardy, které zajistí důslednou transparentnost bez ohledu na to, kde jsou finanční prostředky EU vynakládány. Rovněž se zasazuje o to, aby stávající nezávislé fiskální orgány získaly pravomoc dohlížet na veřejné finance a kontrolovat je, spíše než vytvářet další byrokratickou zátěž. Tato opatření by měla být přizpůsobena různým fázím rozpočtového procesu – plánování, provádění a kontrole –, které vyžadují odlišné participativní přístupy. EHSV doporučuje vypracovat pro jednotlivé fáze specifické soubory nástrojů, které by umožnily zajistit účinné zapojení občanů v průběhu celého rozpočtového cyklu. Cílem těchto opatření je řešit stávající rozdíly v oblasti postupů určených k zajišťování transparentnosti mezi zeměmi EU a posílit celkovou fiskální odpovědnost.

([1]) Cohesiondata.
([2]) Kohesio.
([3]) Recovery and Resilience Scoreboard.

3.4 Zásadní význam pro uplatňování transparentnosti v praxi má zvýšení účasti veřejnosti na sestavování rozpočtů. Participativní sestavování rozpočtů je silným nástrojem, který může v oblasti veřejných výdajů zvýšit transparentnost a odpovědnost. EU by mohla stimulovat více členských států, aby začaly uplatňovat participativní sestavování rozpočtů, a poskytovat podporu těm, které ho již provádějí.

3.5 K řešení problému komplikované povahy rozpočtů EU, jež jsou pro občany i odborníky obtížně srozumitelné, je třeba usilovat o zjednodušení a objasňování souvisejících informací. Toho by mohlo být docíleno tím, že budou sestavena uživatelsky vstřícná shrnutí a vizuální prezentace údajů o rozpočtu a budou přidělovány prostředky na osvětu, jež občanům pomohou lépe pochopit finanční otázky týkající se EU. EHSV doporučuje systematicky uvádět zdroje související s financováním a transparentností rozpočtu EU na internetových stránkách s podrobnými informacemi o tom, jak mohou občané a podniky využívat finanční prostředky EU, a to nejlépe prostřednictvím často kladených dotazů, souborů nástrojů a dalších přístupných formátů.

3.6 EHSV navrhuje za účelem posílení odpovědnosti za veřejné výdaje vytvořit celounijní digitální platformu pro fiskální transparentnost. Tato uživatelsky vstřícná platforma by sjednotila stávající úsilí a umožňovala by v reálném čase přístup k údajům o rozpočtu, k podrobnostem o veřejných zakázkách a k výsledkům projektů. Díky spolupráci s organizacemi působícími v oblasti občanských technologií, s občanskou společností a s partnery ze soukromého sektoru by tato platforma mohla využívat odborné znalosti k vytváření zajímavých a účinných nástrojů. Aby se co nejvíce snížila administrativní zátěž, měla by tato platforma získávat údaje přímo ze stávajících systémů, a nikoli vyžadovat další zprávy od členských států. Tato platforma by výrazně zlepšila přístup veřejnosti k finančním informacím týkajícím se EU a jejich pochopení.

3.7 Mají-li tyto být tyto nástroje úspěšné, musí se zapojit zúčastněné strany. EU by toto zapojení mohla podpořit tím, že poskytne veřejnosti a organizacím občanské společnosti možnost podílet se na sestavování rozpočtů a poskytovat příspěvky k fiskální politice. Tato možnost by měla doplňovat a nikoli nahrazovat formální konzultační procesy s organizacemi zastupujícími občanskou společnost. Zapojení organizované občanské společnosti by mělo být pro stanovení rozpočtových priorit minimálním požadavkem.

3.8 Ke zvýšení fiskální transparentnosti a odpovědnosti by mohlo přispět poskytování odborné přípravy a budování kapacit pro veřejné činitele na všech úrovních, kteří spravují finanční prostředky pocházející z VFR, i pro organizace občanské společnosti. EU by mohla zajišťovat odbornou přípravu a programy budování kapacit s cílem pomoci veřejným činitelům a organizacím občanské společnosti pochopit význam fiskální transparentnosti a to, jak ji lze účinně provádět.

3.9 Velkou překážkou účinné fiskální transparentnosti a participativního sestavování rozpočtů je nízká míra informovanosti a zapojení veřejnosti. Řada lidí není obeznámena s tím, že mají právo se na tomto procesu podílet, ani s tím, jak získat přístup k fiskálním informacím. V rámci každého velkého fondu by mělo být rozsáhle podporováno provádění komplexních vzdělávacích a osvětových kampaní, a to společně s občanskou společností, a dále programů pro vládní úředníky a státní zaměstnance zaměřených na osvědčené postupy pro transparentnost a zapojování občanů za účelem budování kapacit. Tyto kampaně by měly cílit nejen na občany, ale také na podniky s tím, že budou uznávat jejich úlohu klíčových zúčastněných stran v hospodářské struktuře EU.

3.10 Pro EU by mělo být prioritou zapojovat do participativního sestavování rozpočtů mladé lidi, neboť se jedná o budoucí zúčastněné strany a činitele, kteří budou jednou přijímat rozhodnutí. Toho lze dosáhnout vytvořením digitálních platforem a nástrojů pro participativní sestavování rozpočtů, které budou vstřícné vůči mládeži, a prováděním cílených informačních a osvětových kampaní s cílem informovat a zapojit mladé lidi. K tomuto cíli přispěje i spolupráce s mládežnickými organizacemi a vzdělávacími institucemi zaměřená na posílení účasti mládeže. EU by mohla jako konkrétní krok zvážit realizaci pilotního programu, v jehož rámci by mladí lidé prostřednictvím mládežnických organizací rozhodovali o malé části příslušného rozpočtu.

4. **Specifické připomínky a doporučení**

4.1 I když existuje mnoho inovativních nástrojů pro fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů, jsou často roztříštěné a nejsou v celé EU široce přijímány. Je zapotřebí větší koordinace a podpory iniciativ v oblasti občanských technologií. Toho lze dosáhnout tím, že budou organizovány akce, na nichž se sejdou techničtí odborníci, vládní úředníci a zástupci občanské společnosti, aby nalezli řešení pro fiskální transparentnost a zapojení veřejnosti. Zároveň by se mohly a měly stát normou účinné platformy na úrovni členských států nebo EU, jako je opencoesione.it ([4]) a cohesiondata.ec.europa.eu ([5]).

([4]) OpenCoesione.
([5]) Cohesiondata.

4.2 Řada vlád plně nevyužívá ke zvýšení fiskální transparentnosti a participativního sestavování rozpočtů analýzu dat a umělou inteligenci. Tyto technologie mohou poskytnout ucelenější přehled o rozpočtových údajích a zlepšit rozhodování. Vzhledem k tomu, že je třeba přijmout další opatření k dosažení digitální dohody, měla by tato oblast být jednou z prvních, v níž by se využívalo pokročilé analýzy dat a umělé inteligence. Analýzu dat lze použít k pochopení vzorců výdajů, k předvídání rozpočtových výsledků a ke zjištění potenciálních problémů. Nástroje založené na umělé inteligenci lze využívat k analýze rozsáhlých datových souborů, ke zjišťování nesrovnalostí a k návrhům lepšího přidělování rozpočtových prostředků.

4.3 Přeshraniční spolupráce a sdílení znalostí o fiskální transparentnosti a participativním sestavování rozpočtů je mezi členskými státy EU nadále omezené. EHSV doporučuje, aby bylo v rámci programů financovaných z VFR vytvořeno více příležitostí pro takovou spolupráci, a to prostřednictvím celounijních iniciativ nebo regionálních partnerství. Tyto snahy by měly usnadnit výměnu osvědčených postupů a vývoj společných řešení totožných problémů v oblasti transparentnosti. Zvláštní důraz by měl být kladen na posilování přeshraniční spolupráce mezi mládežnickými organizacemi a mladými vedoucími představiteli v této oblasti s cílem zajistit, aby se příští generace aktivně podílela na prosazování fiskální transparentnosti a participativního sestavování rozpočtů v celé EU.

4.4 EHSV konstatuje, že pro řadu iniciativ v oblasti transparentnosti a participativního sestavování rozpočtů neexistují spolehlivé mechanismy hodnocení a monitorování, což ztěžuje posouzení jejich účinnosti a provádění nezbytných zlepšení. Za tímto účelem doporučuje zavést komplexní rámce pro monitorování, jejichž součástí by byla pravidelná posouzení dopadů a nástroje pro získání zpětné vazby od veřejnosti. Tato opatření by usnadnila neustálé zlepšování těchto iniciativ a zajistila by jejich trvalou účinnost a reakceschopnost. EHSV vyzdvihuje význam Evropského účetního dvora a postupu udělování absolutoria pro zajištění fiskální odpovědnosti a doporučuje, aby byla tomuto procesu věnována větší pozornost a v souvislosti s posílením fiskální transparentnosti byla zlepšena jeho přístupnost.

Integrace klíčových aspektů politiky EU

4.5 VFR stanoví dlouhodobé priority v oblasti výdajů a přidělování prostředků EU, přičemž zároveň omezuje i umožňuje fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů. EHSV doporučuje, aby byly nástroje fiskální transparentnosti sladěny se strategickými prioritami VFR a aby byl tento rámec využit jako hlavní základ pro provádění těchto zásad. Toto sladění by mohlo pomoci zajistit finanční prostředky a institucionální podporu pro iniciativy v oblasti transparentnosti a zároveň docílit toho, aby se příští VFR vyznačoval optimální mírou transparentnosti a účasti. EHSV zdůrazňuje, že do přípravy VFR je důležité zapojit organizovanou občanskou společnost, a to prostřednictvím strukturovaných konzultací podobných těm, které byly uplatněny v rámci Nástroje pro oživení a odolnost.

4.6 V souvislosti s rostoucím populismem a kritikou byrokratického fungování EU se značná pozornost upírá na politiku soudržnosti, která má zásadní význam pro snižování rozdílů mezi regiony. EHSV se domnívá, že zlepšení transparentnosti a participativních postupů by mohlo postavení politiky soudržnosti v rámci VFR posílit. To znamená, že je třeba zajistit, aby byly finanční prostředky na soudržnost přidělovány transparentně a na základě jasných kritérií a aby byly zprávy o výsledcích zveřejňovány. Zároveň je nutné, aby byla rozhodnutí o finančních prostředcích prováděna pomocí participativního sestavování rozpočtů. Díky tomu, že EU zapojí místní komunity do rozhodování o tom, jak budou přidělovány finanční prostředky, může přispět k lepšímu chápání politiky soudržnosti a zvýšit její podporu, bránit její kritice a posílit její význam při řešení regionálních nerovností. EHSV uznává, že při provádění participativního sestavování rozpočtů je třeba brát zřetel na různé úrovně decentralizace v jednotlivých členských státech. K této problematice je třeba přistupovat dostatečně flexibilně, aby bylo možné tyto rozdíly zohlednit a zároveň podporovat transparentnost a zapojení občanů na všech úrovních správy.

4.7 Finanční situaci v EU významně ovlivní případné přistoupení Ukrajiny, Moldavska a zemí západního Balkánu do roku 2030. EHSV doporučuje, aby byly při přípravě tohoto rozšíření uplatňovány transparentní fiskální postupy a kandidátským zemím byla poskytována podpora při přijímání standardů EU pro fiskální transparentnost a participativní sestavování rozpočtů. Úpravy VFR a politiky soudržnosti by měly být prováděny transparentně a za přispění občanské společnosti, aby byly splněny budoucí finanční potřeby nových členských států. Kulturu transparentnosti budoucích vedoucích činitelů může rovněž podpořit aktivní zapojení mladých lidí z kandidátských zemí do těchto diskusí, což zajistí bezproblémovou integraci a to, že tyto zásady budou dlouhodobě dodržovány.

4.8 V důsledku války Ruska proti Ukrajině se zvýšila potřeba energetické nezávislosti, což může být v rozporu se závazky Zelené dohody. EHSV je toho názoru, že transparentní sestavování rozpočtů může pomoci tyto protichůdné priority sladit. EU musí jasně informovat o tom, jak hodlá dosáhnout nejen energetické nezávislosti, ale i cílů Zelené dohody, a zajistit zapojení veřejnosti do těchto zásadně důležitých rozhodnutí. Investice do energetické infrastruktury by měly být transparentní a měly by být v souladu s dlouhodobými cíli udržitelnosti. V této souvislosti by měly k provádění udržitelných investic a rozpočtových postupů přispívat mládežnické organizace a klimatičtí aktivisté.

4.9 Ve zprávě Enrica Letty nazvané *Much More than a Market* (Mnohem více než jen trh) se zdůrazňuje, že je důležité zachovat konkurenceschopnost EU prostřednictvím inovací, produktivity a hospodářské stability. Pro dosažení těchto cílů jsou klíčové transparentní fiskální politiky a postupy. EHSV je zastáncem transparentního přidělování finančních prostředků na inovace a využívání participativního sestavování rozpočtů v rámci rozhodování o ekonomických otázkách. Tento přístup může zlepšit porozumění a podporu iniciativ v oblasti konkurenceschopnosti ze strany veřejnosti a zároveň zvýšit legitimitu a účinnost souvisejících politik. EHSV rovněž oceňuje doplňující poznatky uvedené v Draghiho zprávě o konkurenceschopnosti EU, v níž se také zdůrazňuje potřeba transparentního a účinného přidělování zdrojů za účelem posílení hospodářské odolnosti a inovační kapacity EU.

4.10 Při provádění participativního sestavování rozpočtů je nezbytné využít kolektivních zkušeností organizací občanské společnosti. Tyto skupiny mohou díky tomu, že dobře znají potřeby společnosti, pomoci dosáhnout rovnováhy mezi krátkodobými požadavky a dlouhodobými investicemi. EHSV může usnadnit dialog mezi různými zúčastněnými stranami a zajistit, aby participativní procesy vycházely z široké škály perspektiv a odborných znalostí. Pravidelné hodnocení těchto procesů za přispění zúčastněných organizací bude mít zásadní význam pro jejich další zlepšování a účinnost.

V Bruselu dne 23. října 2024.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Oliver RÖPKE